

Endring i domstolstruktur - høringsinnspill fra Nore og Uvdal kommune

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
14/2022	Formannskapet	21.03.2022
32/2022	Kommunestyret	04.04.2022

Behandling i Kommunestyret – 04.04.2022:

Ordfører Jan Gaute Bjerke informerte i saken.

Jan Gaute Bjerke ba om ordet og settevaraordfører Lars Egedahl, H, overtok møteledelsen.

Jan Gaute Bjerke, AP, kom med følgende forslag til vedtak:

Nore og Uvdal kommune støtter forslaget om å gjeninnføre domstolstrukturen fra før domstolreformen i 2021 med følgende tillegg:

Nore og Uvdal kommune ser det som hensiktsmessig å bli en del av rettskretsen til en selvstendig tingrett i Hallingdal. Det er kortere vei til Nesbyen som nå også har topp moderne lokaler og lett adkomst. Jordskifteretten er lokalisert i de samme lokalene, og vårt område benytter ofte denne.

Votering på tilleggsforslaget fra Jan Gaute Bjerke, AP:

Tilleggsforslaget ble vedtatt med 15 mot 8 stemmer.

De som stemte mot var:

Ole Morten Simensen, Kåre Gunnar Bergstøl, Vebjørn N. Undebakke, Jon Brun, Lars Jacobsen, Tov Sandnæs, Tone Fjellheim og Anne Beate Rye Teigen.

Votering:

Formannskapetets forslag til vedtak, med tilleggsforslaget til Jan Gaute Bjerke, AP, ble enstemmig godkjent.

Vedtak i Kommunestyret – 04.04.2022:

Nore og Uvdal kommune støtter forslaget om å gjeninnføre domstolstrukturen fra før domstolreformen i 2021 med følgende tillegg:

Nore og Uvdal kommune ser det som hensiktsmessig å bli en del av rettskretsen til en selvstendig tingrett i Hallingdal. Det er kortere vei til Nesbyen som nå også har topp moderne lokaler og lett adkomst. Jordskifteretten er lokalisert i de samme lokalene, og vårt område benytter ofte denne.

Behandling i Formannskapet – 21.03.2022:

Kommunedirektør Eva Rismo og ordfører Jan Gaute Bjerke orienterte i saken.

Votering:

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Formannskapet – 21.03.2022:

Nore og Uvdal kommune støtter forslaget om å gjeninnføre domstolstrukturen fra før domstolreformen i 2021

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Nore og Uvdal kommune støtter forslaget om å gjeninnføre domstolstrukturen fra før domstolreformen i 2021.

Saksopplysninger:

Justis- og beredskapsdepartementet har sendt ut forslag om å gjeninnføre domstolstrukturen fra før domstolreformen i 2021 på høring, jf. Prop. 11 L (2020–2021) og Innst. 134 L (2020–2021).

Endringer i rettskretsene og de faste rettsstedene fastsettes av Kongen i statsråd, men skal forelegges for Stortinget, jf. domstolloven § 22 og § 25 første ledd. Regjeringen ønsker å sikre innbyggerne i hele landet god rettssikkerhet og tilgjengelige tjenester.

Tilgjengelige domstoler med nærhet til brukerne er viktig for tilliten til domstolene. Gjennom flere år har det vært en utvikling fra mindre lokale domstoler til større kollegiale enheter. Å ikke ha stedlig ledelse vil over tid kunne gå utover hvordan ressursene blir fordelt og svekke grunnlaget for å opprettholde lokale domstoler.

I tråd med Hurdalsplattformen, foreslår derfor departementet at strukturen for domstolene fra før domstolreformen 2021 i utgangspunktet gjeninnføres.

Regjeringen ønsker at domstolstrukturen har bedre lokal forankring. I Domstolkommisjonen, som skrev rapporten som dannet grunnlag for reformen, var mindre byer og kommuner, og små og mellomstore domstoler, i for liten grad representert. Ettersom Hurdalsplattformen gjør unntak for domstoler der domstolleder, kommunene i rettskretsen og de ansatte gjennom sine tillitsvalgte er enige om å opprettholde dagens struktur, er det særlig viktig for regjeringen at disse gruppene uttaler seg om forslagene i høringsnotatet.

Utfordringsbildet i domstolene er sammensatt. Det er blant annet utfordringer knyttet til for lang saksbehandlingstid, fagmiljøene i mindre domstoler er sårbare, og saker som involverer sårbare parter, som for eksempel barn, avgjøres i for stor grad av dommerfullmektiger, som er mindre erfarne enn embetsdommere. De samlede ressursene bør utnyttes på en god måte. Regjeringen vil styrke de lokale domstolene og gjøre dem mindre sårbare. Dette er særlig viktig ved en gjeninnføring av tidligere domstolstruktur. Under den tidligere strukturen hadde en fjerdedel av tingrettene bare én embetsdommer, og en eller flere dommerfullmektiger.

Allerede i tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet for 2022 har regjeringen foreslått å bevilge 20 millioner kroner til å ansette flere embetsdommere ved rettssteder der det er få embetsdommere i dag.

Flere embetsdommere vil redusere behovet for å bruke dommerfullmektiger i barnesaker. Dette bidrar til å styrke barns rettssikkerhet. Regjeringen vil legge til rette for at domstolene kan samarbeide bedre. Departementet vil derfor blant annet vurdere hvordan vi bedre kan utnytte eksisterende regler i domstolloven for å fremme fleksibilitet, samtidig som vi ivaretar de hensyn som begrunner ønsket om gjeninnføring av tidligere struktur.

Vurdering:

I høringen blir kommunene bedt om å vurdere muligheten for tilpasninger i regelverket, innspill til hvordan en ordning med felles saksinntak kan innrettes og eventuelle andre tiltak som kan iverksettes for å bedre ressursutnyttelsen. Vi blir også bedt om å gi innspill ift hvordan mindre domstoler kan styrkes for å redusere sårbarheten ytterligere.

Høringsrunden vil også kunne avdekke behov for mindre justeringer av rettskretsene, for eksempel ved overføring av enkelte kommuner mellom rettskretsene.

Departementet har også bedt om innspill til ytterligere tiltak for å ivareta barns rettssikkerhet og ift hvordan man ved ytterligere tiltak kan ivareta de særlige utfordringene til jordskifterettene.

I vår prosess i denne saken har vi bedt om innspill fra advokat Inge Hetland og advokat Marit Sand Deinboll.

De fremhever at den siste organiseringen av tingrettene er uheldig i hovedsak fordi det fører til en unødvendig tungrodd kommunikasjon. Man henvender seg til Buskerud tingrett i Drammen som sender oss videre til Nesbyen, Kongsberg, Hokksund osv. Slik de vurderer det bil man på sikt kunne erfare at saker sentraliseres til Drammen.

Deres erfaring er videre at de små tingrettene de har hatt saker for, har vært både effektive og ellers vel fungerende.

Etter at Kongsberg ble slått sammen med Eiker, har de gjort seg en erfaring av at saker som gjaldt Numedal ofte ble berammet i Hokksund. Dette kan skyldes at lokalene i Kongsberg ikke møter tidens krav. Slik de vurderer det var sammenslåingen av Kongsberg og Eiker ikke velbegrunnet.

En tilbakeføring av Kongsberg og Eiker tingrett antar de vil føre til at den tingretten havner i Hokksund. Dette innebærer unødig lang vei for oss i Øvre Numedal.

Dersom en ser for seg en tingrett i Kongsberg, som også Numedal skal høre inn under, forutsetter det en selvstendig Kongsberg og Numedal tingrett og en betydelig oppgradering av tingrettens lokaler.

Det bør også innebære at tingretten på Kongsberg viser den samme omsorg for advokatene i Numedal som den gjør for advokatene i Kongsberg når det gjelder tildeling av oppdrag som bostyrer. Dette er ofte et avgjørende grunnlag for en advokatforretning i distriktene. I tilknytning til en tingrett på Kongsberg bør det også være muligheter for parkering for de tilreisende brukere av tingretten.

Et alternativ vil være at Øvre Numedal blir del av rettskretsen til en selvstendig tingrett i Hallingdal. Det er flere forhold som tilsier at det ville være en gunstig løsning.

- Det er kortere avstand til Nesbyen
- I Nesbyen har tingretten fått topp moderne lokaler
- Jordskifteretten er lokalisert i de samme lokalene. Vårt område benytter ofte jordskifteretten.
- I motsetning til Kongsberg og Eiker tingrett har Hallingdal tingrett gitt bostyreroppgaver til de lokale advokatene her i Numedal. Det har gjort det mulig å opprettholde et advokatkontor i vår kommune.

Vedlegg

- 1 Høringsbrev - endringer i domstolstruktur.pdf
- 2 Adressatliste - endringer i domstolstruktur.pdf
- 3 Høringsnotat - endringer i domstolstruktur.pdf
- 4 Høring - Endringer i domstolstruktur